

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTihad", Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

15 Décembre 1925—No 194

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبوعمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذیسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۱۹۴-۱۵ کانون اول ۹۲۵

فرانسز تبعہ سی ، یاغورہ وکونشہ قارشی سپری اولق اعتبارلہ
پک قولانیشل بولقلری شاقہ بی فرانسیہ ادخال ایتش و ایشہ
بو صورتلہ تدریجاً تکمیل آوروادہ بو مسلمان سرپوشی تعم
ایتمکدر . اسکی تورکرہ کلنجہ ، اولنرکدہ باشلرندہ کی مغفلر
عمومیتلہ سپرشمسلی اولق اعتبارلہ ، شاقہ تورکرلکدہ من القدیم
حرب سرپوشی ، یعنی تورک اردوسنک اسکی سرپوشی دیمکدر .
شاقہ بہ اعتراض ایتش اولان جاہلار ، قولالقرندن طونولوب استانبول
عسکری موزہ سنہ سوق ایدیللی و اورادہ کندیلرینہ سپرشمسلرندہ
کلمہ توحید یازیلی مغفلر ، یعنی معدنی شاقہلر کوستریلوب برآز
حیایہ دعوت ایدیللدرلر! شوراسی دہ وارکہ اسلامیت خصوصندہ
بزدن دہا متعصب اولان افغان ملتی ، مرحوم امیر حبیب اللہ خان
زمانندہ اردوسنہ شاقہ کییدیرمک صورتلہ بڑہ تقدم ایتش
وبو حال اورادہ هیچ براعتراضی موجب اولامشدی [*].
ایشہ بوتون بو ایضاحات کوستریورکہ خرسیتیانلر شاقہ بی
مسلمانلرند آلمشلر و بز مسلمانلر دہ شیمدی تکرار خرسیتیانلرند
آلدیمز ایچون بر طاقم جاہلار بونی برکفر علامتی کوسترمک
ایستہ مشلردی! بولر دین و ایمانک باشلقدہ دکل ، باشدہ اولاجنی
آ کلاما مشلردی .

نونونک تاریخی

توتون اوزرندہ کی حکومت انحصارینک اوج سنہ دہا تمیدی
موضوع بحث اولق مناسبتلہ ، عصر حاضرک حوائج ضروریہ سی
میانہ داخل اولان بومسکرکیف اوتنک پک اسکی برشی اولمادیغنی
قارلریمزہ خاطر لاتمق ایسترز: توتونک منشأ وسطی آمریقادر
فرانسیہ بوندن تقریباً اوج یوزالی سنہ اول فرانسیہ قوالیچہ سی (قارین
دومہ دیچی) نک سفراسندن زان نیقو Jean Nicot طرفندن
ادخال ایدلمش و اوزمان [نیقو اوتی l'herb-à-Nicot] تسمیہ
ایدیلمشدی ؛ بالاخرہ نیقوتین کلمہ سی دہ ایشہ بو (نیقو) اسم
خاصندن اشتقاق ایتمکدر . فقط اسپانیولر توتون استعمالنہ
فرانسزلردن اول باشلامشلردی ؛ آمریقا ریلرلرند توتونک خواصنی
اک اول اسپانیولر اوکر مشلردی ؛ حتی اوروپا ادبیاتندہ ایلک
دفعہ اولارق توتوندن بحث ایدن ، آسیانیاک قشتالہ زادکانندن
[دون - غوزالہ او - فرانڈہز - دو - اوویہ دو - ئی - والدہز] [۱]
اسمندہ بر مؤلفدر ؛ بو ذات [نیقاراغوا تاریخی] نامیلہ ۱۵۵۵
سنہ میلادیہ سندہ نشر ایتدیکی برآردہ «قورویا یارق صارماسی»
تسمیہ ایتدیکی یارق جیغارلری اوزون اوزادیہ تعریف ایدوب
دیورک : «آمریقا ریلرلی برآرادہ طولیاندقلری وقت مصردن
استحصال ایدیلن و شیشا تسمیہ ایدیلن کسکین و اکشی برنوع
راقیلہ سرخوش اولورلر ؛ بواجیکی ، ایچندہ یورطہ چاقامش طاووق
ضوی رنگندہ در . ریلر ایشہ بوندن ایچمکہ باشلار باشلاماز ،
قبیلہ رئیس ائلہ تقریباً آلی پارماق اوزونلغندہ و برانسان پارماغی
[*] ۱۶ کانون ثانی ۱۳۲۸ تاریخی و ۵۰ نومرولو
(اجتہاد) دہ حبیب اللہ خانک شاقہ لی رسمی واردر .

عنصرلری قاورایشی پک صاغلام وقوتلی در . کندیس
یوکسک بر پسیقولوجیا موضوع تبعی اولدینی کیبی فطری
ویک یوکسک بر پسیقولوج دردہ . ترقیہ ایمانی آتشین در .
مصطفی کال ، روحی ، کندیسنہ ہر تقرب ایدنہ تلقین ایتہ
قادر در . بویوک J. M. Guyau بر یردہ L'amour
tend à se multiplier دیمشدی . دہالیسہ الک بیوک ، اک
درین ، اک یوکسک محبت در و وظیفہ سی کوکلرہ آئی وکونش
اولماقدر . محبت ، تولید ایدر . ہر تولد دائماً وجملر وقان
غائب ایتمکہ مترافق اولور . فقط بولر سرعتلہ کچر ونوزادک
کیکمہ بن تبسملری دوغومک آجیلرینی سرعتلہ اونوتدورور .
بوکون یکی تورکیانک دوغماقدہ اولدیغنی بیلمہ من لازمدر .
مصطفی کال پاشا بوانقلابی و مجدد روح ، فیاض
تولید سجیہ سیلہ تورکیادہ یاشایاجاق وحر و مرفہ یاشاماق
یولنی بڑہ ہرکون داہا کنیش آجایہ دوام ایدہ جکدر .

عبداللہ ہرودت

بیلمدیکمز شیلر :

شاقہ نونونک تاریخی

وطنک بعض یرلرندہ بر طاقم جاہلار سرپوشمک تبدیلی
دیگرکدہ تبدیلی شکلندہ تلق ایدرک «کاور اولق ایستہ میورزا»
دیہہ غایشلر ترتیبنہ قالدیشوب جہوریتک ضربہ تأدینہ اوغرا دیلر ؛
بوزوالی جاہلار اگر بودرجہ جہل مرکب ایچندہ بولونماسہ لردی ،
شاقہ نونک اساساً بر خرسیتیان سرپوشی اولمادیغنی تقدیر ایدوب سکوت
ایدرلردی ؛ فی الحقیقہ شاقہ خرسیتیان سرپوشی دکل ، من القدیم
بر مسلمان سرپوشیدر ؛ شاقہ بی ہر ملتدن اول شمالی آفریقا
مسلمانلری اوحوالینک شدتلی کونشہ قارشی برسر شکلندہ اعمال
وسوق احتیاج ایلہ استعمال ایتشلردر . بولرک پایدقلری شاقہلر
طبیعی حصیردن معمول اولوب کنشارلری غایت کنیش اولق
اعتبارلہ عادتاً برشمسیہ شکلی آکدیرردی ! بناء علیہ شاقہ ،
صیجاق مملکتلردہ یاشایان مسلمانلرک احتیاجندن دوغمش طبیعی
برسرپوشدی ؛ او حوالی مسلمانلری بوتون تعصبلرینہ رغماً بو
ضروری سرپوشی الان استعمال ایتمکدہ درلر . حتی وقتیلہ
طرابلس غرب فرقہ قوماندانلغی محلی سرپوش نمونہ سی اولارق
عبدالحمید ثانیہ بو بویوک حصیر شاقہلرند بر دانہ سنی بالخاصہ
تقدیم ایتشدی ! آوروایلرہ کلنجہ ، اولر اسکیدن شاقہ نونک
نہ اولدیغنی بیلملرلردی : آنجق فرانسیہ قرالی اون ایکنجی لوئی
زمانندہ تجارت واسباب سائرہ ایلہ آفریقای شمالیہ کیدوب کلن

طافارلردی که بوکونیکی آوروپا اویونجیلری ده بونی بر عنعنه تاقی ایتکده درلر .

فولیکولیس اسمنده کی دیگر بالون برآزدها کوچوک اولوب یومروقله اوینانیردی ؛ لاتین مؤرخلرندن [سوتئون] ک روایتنه نظرآ، روما ایمپراطوری مشهور اوگوست [فولیکولیس] [فولیس] ه ترجیح ایدرمش ، بو کوچوک طوبه بالاخره [یومروق طوبی Ballon du poing] نامی ویریلشدر . انکتره دن انتشار ایتش اولان بوکونیکی فوت بولک اسمی ایسه ، انکیلرجه [آیاق طوبی] مناسنه کلیر . والحاصل مختلف زمانلرده مختلف ملتلر طرفندن آل ، قول و آیاقله اوینامش اولان و بوکونیکی اعضای بدنک هبسیله بردن اوینامقده بولونان بو اویون تام ایکی بیک سنه لک بر تاریخه مالکدر .

بازار تعطیلنک تاریخی

آوروپاده بین الملل تعطیل کونی اولان بازارک بزدهده جمه رینه قائم اولماسی پروژه سی مناسبتیه بازار تعطیلی حقنده برآز معلومات تاریخیه اعطاسنی مناسب کورسیورز : بازار تعطیلی میلادک ۳۲۱ سنه سنده شرق روما ، یعنی بیزانس ایمپراطورلی مؤسس اولوب استانبول شهرینک « قسطنطینیّه » تسمیه ایدلمسنه سبب اولان ایمپراطور بویوک قسطنطین طرفندن بر قانون مخصوص ایله وضع واحداث ایدیلشدر . بوقانون موجنبه الهک کونی اولان بازار کونی قوللرک استراحتیه تسعید ایدله جکدی . قسطنطینک بازار قانونی یالکز چیفتجیلرک چایشامسنه مساعده ایدیوردی ؛ فقط بومساعده مخصوصه ده بالاخره ۵۳۸ تاریخ میلادیسندن اورلثان قونسلی طرفندن الفا و ابطال ایدلدی . بناء علیه اوزمانلر بازار کونی خرسیتیانلره مخصوص دینی بر تعطیل کونیدی ؛ حتی کلیسا عالمده بوکونه لاتینجه Dies dominica ، یعنی [الهک کونی] دینیلیردی که فرانسلرک Dimanche تعبیری ده ایسته بولایتینجه اسمدن اشتقاق ایتشدی . فقط اوزمان هیچ برماهیت رسمیه سی اولایوب صرف دینی و روحانی برکوندن عبارت اولان بوکون هفته باشنه تصادف ایتک اعتباریه بالاخره ناپولئون بوناپارت زماننده ، یعنی ۱۸۰۲ تاریخنده بر قانون مخصوصه فرانسه ده رسمی ، جسمانی و مجبوری تعطیل کونی اتخاذ ایدلش و اوکون مؤسسات عمومیه نک قبالی بولوناجنی بوقانونله اعلان ایدلشدر . بالاخره تکمیل آوروپا بازار کونه بوجسمانی و رسمی ماهیتی ویرمشد . بناء علیه بازار کونیک یالکز دینی ماهیتی ، بیک درت یوزسکسان برسنه دوام ایتش و یوزیکرمی اوچ سنه دنبری ده جسمانی و رسمی برماهیت آلمشدر . بازار کونه روحانی ماهیتی بویوک برشرق ایمپراطورینک ویرمنه مقابل ، جسمانی ماهیتی ده بویوک برغرب ایمپراطورینک اعلان ایتش اولماسی تحف بر تصادف تشکیل ایدر .

قالینلغنده بر یپراق طوماری آلیر ؛ بو یپراقلر هپ برآزاده صاربلوب بر ایسکلر باغلامشدر . بونباتک زراعتی پک بویوک تقیداته محتاجدر ؛ یپراقلرندن ایسته بو طومارلر یاییلوب یرلیر طرفندن براوجی باقیدلقدن صوکره دیگر اوجنی ده آغیزلرینه قوبارلر ؛ بوضورتله ایچندن بردومان چکوب برمدت آغیزلرنده صاقلاقدن صوکره کرک برون دلیکرنندن و کرکسه آغیزلرندن تکرار دیشاری اوفوروب دفع ایدرلر . بوضارمه طومارلر بوتون کون صباحدن آقشامه قدر یاواش یاواش یانار . بوتون آمریقا یرلیرنده بوندن واردر ؛ کندیلری بونباتی [اینبوکته] تسمیه ایدرلر سده ده بو اوتک اسپانیولجه اسمی [تاباقو] در .

نیقوتین کله سی [نیقو] اسمندن کلدیکی کبی ، فرانسلرک [Tabac] کله سی ده اسپانیوللرک تاباقو کله سندن کلشدر . بزم نورکده کی [طبقه] کله سیله عجلرک نبا کوسی ده کذا عینی اصلدن مشتقد . توتونک بزم تورکیه ده استعمالی اوچ یوز کسور سنه لک بر مسئله در ؛ ایلک دفعه اولارق مراد رابع طرفندن منع ایدیلشدر . برچوق زمان صوفقلر بوکاده شریعتی قاریشدیروب مکروه اولدیفنی اعلان ایتدیلر سده ده بالاخره هرکسدن زیاده کندیلری ایچمکه باشلادیلر .

یوقاریده کی ایضاحلادن آکلاشله جفی وجهله ، توتونک ایلک صورت استعمالی یپراق جیغاره سی شکندده اولوب کاغذ صارمقی اصولی مؤخردر . بوندن باشقه آغیزده چیکنه یوب عصاره سیله تلذذ ایدلرده واردر ؛ بالخاصه شمالی آفریقا مسلمانلری توتونی عمومیه بویه آغیزلرینه آلوب صایه لرینه نیقوتین قاریشدیرمق صورتیه استعمال ایدرلر .

فوت بولک تاریخی

صوک زمانلرده استانبول افکار عمومیه سنی الکچوق علاقه دار ایدن وحی طهرلرده ده تعمیم ایتکه باشلایان سیور ، فوت بول اولق اعتباریه بو اویونک پک اسکی اولان تاریخندن مراقیلرینه بحث اتمه یی فائده دن خالی کورمورز .

طوب اویونی یونان قدیم اهلایسی بیلیمیوردی . ایلک موجدی آتیکوس Atticus اسمنده ناپولی بررتیه بدنیه معلمی اولوب محضا روما قونسولی بویوک پونپه یی اککندیرمک ایچون میلاد عیسی دن یاریم عصر قدر اول ایجاد ایتشدی . کرک آثار قدیمه نک وکرکه اسکی مدالیونلرک تدقیقندن آکلاشیلدیفنه نظرآ ، رومالیرده ایکی درلو اویون طوبی [بالون] واردی ؛ بونلرک رینه فولیس follis و دیگرینه فولیکولیس folliculis درلردی . دریدن معمول اولوب ایچی هوا ایله شیشیرلن و بو سببله فوت بولک ایلک شکلی دیمک اولان (فولیس) طوبی ، انسان باشندن ده بوبوجکدی . لاتین شاعرلری بونی « کنیش و بر توی قدر خفیف » اولارق تصور ایدرلر . یالکز بواسکی زمان فوت بولی ، آیاقله دکل ، قولله اوینانیردی . حتی میلادک اوچنچی عصرنده باصیلشم برمدالیونده کی رسمندن آکلاشیلدیفنه نظرآ، روما اویونجیلری بو اویونی اوینارکن برنوع قوللی (بازوبند)